

Sygn. akt III KZ 60/14

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie skazanego **R. D.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w dniu 8 października 2014 r.

zażalenia skazanego na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Z. z dnia 6 czerwca 2014 r. o odmowie przyjęcia wniosku o doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem w sprawie sygn. akt II Ka .../13 ,
na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 524 § 1 k.p.k. i w zw. z art. 528 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

uchylić zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 6 czerwca 2014 r. Zastępca Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Z. odmówił przyjęcia wniosku o doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem w sprawie o sygn. II Ka .../13, podnosząc, że wniosek ten został złożony po upływie zawitego terminu do jego złożenia, tj. po dniu 22 kwietnia 2014 r.

W zażaleniu skazany podniósł, że w dacie zawiadomienia go o rozprawie odwoławczej, jak i w dacie samej rozprawy przebywał w zakładzie karnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest zasadne. Z akt sprawy wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że skazany od dnia 12 marca 2014 r. przebywał w Zakładzie Karnym w W. (k. 438 akt). Faktem jest i to, że skazany został zawiadomiony o terminie rozprawy odwoławczej, która miała się odbyć w dniu 26 lutego 2014 r. (k. 419). Rozprawa w tym dniu nie odbyła się, zaś kolejna, na której zapadł wyrok, miała miejsce w dniu 14 kwietnia 2014 r. (k.430), a więc wówczas, gdy skazany już był pozbawiony wolności. Sąd odwoławczy uznał, że zawiadomienie o terminie rozprawy zostało doręczone prawidłowo, albowiem odebrała je Z. B. – dorosły domownik (k. 428), przy czym sąd ten nie miał jakichkolwiek danych, iż skazany przebywa w zakładzie karnym. Skazany wiedząc o tym, że sprawa jest na etapie postępowania odwoławczego nie zawiadomił o fakcie pozbawienia wolności sąd odwoławczy, chociaż miał na to wystarczająco dużo czasu. W tym ujęciu nie sposób stwierdzić, aby doszło do naruszenia przepisów o doręczeniu zawiadomienia, skoro skazany nie przebywał pod wskazanym przez siebie adresem i nie powiadomił o tym sądu odwoławczego, pomimo, iż wiedział o toczącym się postępowaniu odwoławczym. Przepis art. 139 k.p.k. nie różnicuje powodów „nie przebywania pod wskazanym adresem”, a zatem nie jest uprawnione twierdzenie, iż fakt ten musi wynikać tylko z własnej woli strony, a nie z przymusowego osadzenia w zakładzie karnym. Skoro takiego zróżnicowania w tym przepisie nie ma, to wyprowadzania wniosku, że przepis ten dotyczy tylko osób przebywających na wolności – z racji unormowania zawartego w art. 75 § 1 k.p.k. – nie ma wystarczających podstaw wykładniczych. Przepis art. 75 § 1 k.p.k. dotyczy sfery obowiązków procesowych oskarżonego, których zaniechanie może skutkować podjęciem wobec niego środków zapobiegawczych, ale nie obejmuje swoim unormowaniem kwestii skutków doręczenia zawiadomienia lub wezwania. Te ujęte są w art. 139 k.p.k. w sposób autonomiczny. Uwagi te należało poczynić, aby wykazać, że nie było obarczone rażącym naruszeniem prawa procedowanie w dniu 14 kwietnia 2014 r. na rozprawie odwoławczej. Nie można mówić o naruszeniu

prawa do obrony w sytuacji, gdy oskarżony z tego prawa rezygnuje, nie informując – przy aktualnych możliwościach technicznych – sądu o miejscu swojego pobytu.

Inną rzeczą jest natomiast termin do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku. Z przepisu art. 457 § 2 k.p.k. w zw. z art. 422 § 2 k.p.k. wynika, że w sytuacji, gdy skazany nie miał obrońcy w dacie wyrokowania przez sąd odwoławczy, i gdy sam w dacie tego wyroku był pozbawiony wolności, to termin do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku biegnie od daty doręczenia mu tego wyroku. Zatem o ile zostanie wykazane zaistnienie tych okoliczności w dacie wydania wyroku, to z mocy samego zapisu art. 422 § 2 k.p.k. termin do sporządzenia uzasadnienia należy liczyć od daty doręczenia odpisu wyroku. W realiach faktycznych tej sprawy taka właśnie sytuacja nastąpiła. W dacie wyrokowania skazany był pozbawiony wolności i nie posiadał obrońcy. Okoliczność, że sąd II instancji obliczał termin do sporządzenia wniosku o uzasadnienie wyroku od daty wydania wyroku miała oparcie w okolicznościach faktycznych tylko do momentu, gdy skazany nie wykazał, iż był pozbawiony wolności w dacie wyrokowania. Skoro zaś fakt ten skazany wykazał, to obliczanie tego terminu od dnia wydania wyroku było obarczone rażącym naruszeniem przepisu art. 422 § 2 k.p.k.

W takim układzie, po wykazaniu tej okoliczności, należało doręczyć odpis wyroku skazanemu i pouczyć go terminie do złożenia wniosku o uzasadnienie. Skoro zaś skazanemu takiego odpisu wyroku nie doręczono, to nie zaczął biec termin do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia.

Z tych powodów należało orzec jak w postanowieniu.